

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de brief van de Algemene Rekenkamer d.d. 16 januari 2014 inzake de eindrapportage SPEER d.d. 3 december 2013 van de minister van Defensie (Kamerstuk 31 460, nr. 39).

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De adjunct-griffier van de commissie,
Mittendorff

- Nr. Vraag
- 1 Op welke wijze worden de conclusies en leerpunten uit het SPEER-traject gedeeld met andere ministeries?
 - 2 Overweegt u over het SPEER project te rapporteren zoals gebruikelijk is bij ICT projecten vanaf 2008?
 - 3 Wat is uw kostenraming voor de verdere doorontwikkeling van het ERP-systeem?
 - 4 Onder welk budget zal de doorontwikkeling van het ERP-systeem vallen?
 - 5 Deelt u de conclusie van de Algemene Rekenkamer (AR) dat er door bezuinigingsdruk voor een risicovolle aanpak is gekozen en op welke wijze kan dit in de toekomst voorkomen worden?
 - 6 Deelt u de conclusie van de AR dat ambitie en sturing niet op elkaar aansloten en hoe kan dit in de toekomst voorkomen worden?
 - 7 Deelt u de opvatting van de AR dat er een visie ontbrak op de samenhang tussen de verschillende verandertrajecten? Waar werd dit door veroorzaakt?
 - 8 Kunt u aangeven in hoeverre delen van SPEER zijn uitbesteed en in hoeverre daarbij verkaveling voorkwam? Kunt u toelichten welke kavels dat waren en in hoeverre dat achteraf bezien een verstandige keuze is geweest? Zo nee, waarom niet?
 - 9 Is het mogelijk dat de verdere ERP-ontwikkeling wordt aanbesteed met de sourcing van Informatievoorziening/ICT (IV/ICT) zoals ook in Duitsland is gebeurd? Zo ja, zal dit als één geheel gebeuren? Zo nee, kunt u uitgebreid toelichten waarom niet wordt gekozen voor deze methode?
 - 10 Hoe rijmt de aangenomen motie Knops¹ die stelt dat er «in tijden van ingrijpende reorganisaties voldoende personele capaciteit beschikbaar moet zijn om invulling te geven aan de sourcingsagenda», met het argument dat de sourcing van de IV/ICT is vertraagd ten gevolge van capaciteitsproblemen en lopende reorganisaties? Is het mogelijk dat er met voldoende personele capaciteit andere keuzes zouden zijn gemaakt in de timing, fasering en verkaveling van dit sourcingstraject?
 - 11 Klopt het dat in 2012 bij uw ministerie intern is gewaarschuwd voor de continuïteit van de IV/ICT dienstverlening als gevolg van uitstel van investeringen om de ICT op peil te houden? Klopt het dat hierdoor het productie- en dienstverleningsproces steeds arbeidsintensiever is geworden? Klopt het dat er sprake was van onvoldoende personele capaciteit en de betrouwbaarheid en de continuïteit van de IV-dienstverlening in gevaar was gekomen? Zo ja, hoe is dit mogelijk geweest en heeft dit gevolgen gehad voor het sourcingstraject van de IV/ICT en SPEER?
 - 12 Kunt u aangeven wat de huidige status is van de zogenaamde witte IV/ICT dienstverlening binnen defensie? Kunt u hierbij aangeven hoe het staat met de continuïteitsrisico's, investeringen, de betrouwbaarheid, de personele capaciteit en stabiliteit van de IV/ICT systemen en dienstverlening?
 - 13 Klopt het dat de kosten voor IV/ICT per werknemer van uw ministerie gemiddeld twee keer zo hoog zijn als voor de IV/ICT van een werknemer van de Duitse defensie? Zo ja, kunt u dit verschil verklaren? Zo nee, kunt u dan aangeven wat de gemiddelde kosten zijn van een werknemer bij de Duitse krijgsmacht en bij de Nederlandse krijgsmacht? Kunt u eventuele verschillen verklaren?

- 14 Klopt het dat de IV/ICT van de Duitse krijgsmacht in het verleden onbeheersbaar dreigde te worden en dat dit één van de redenen was om de IV/ICT in zijn geheel op de markt te brengen, inclusief de implementatie van ERP? Zo ja, ziet u een parallel met de huidige status van de IV/ICT binnen uw ministerie en welke lessen worden hieruit getrokken? Zo nee, wat waren wel de achterliggende redenen van de Duitse krijgsmacht om de IV/ICT in zijn geheel naar de markt te brengen?
- 15 Klopt het dat uw voorganger in 2001 ervoor had gekozen toenmalig IV/ICT in zijn geheel uit te besteden om versnippering van de dienstverlening te voorkomen? Waarom is toen wel die keuze gemaakt en nu niet?
- 16 Klopt het dat marktpartijen adviseren om bij de sourcing van IV/ICT zo min mogelijk te verkavelen, bijvoorbeeld in het marktonderzoek ICT-Haalbaarheidstoets door ICT Office?
- 17 Klopt het dat marktpartijen aangeven hoe meer er verkavelt wordt, hoe groter de complexiteit in besturing en samenwerking met andere partijen, hoe groter de benodigde regieorganisatie binnen defensie, hoe kleiner het besparingspotentieel en hoe minder de ruimte voor innovatie? Bent u het hiermee eens in het geval van de sourcing van IV/ICT door defensie?
- 18 Kunt u uitgebreid toelichten welke lessen van het programma SPEER er zijn geleerd en toegepast in de uitbesteding van de IV/ICT?
- 19 Welke acties gaat u ondernemen en heeft u ondernomen naar aanleiding van de door de AR geselecteerde voorbeeldles 1, «bezuinigingsdruk stimuleerde de keuze voor een risicovolle aanpak» en hoe?
- 20 Welke acties gaat u ondernemen en heeft u ondernomen naar aanleiding van de door de AR geselecteerde voorbeeldles 2, «ambitie en sturing sloten niet op elkaar aan», en hoe?
- 21 Welke acties gaat u ondernemen en heeft u ondernomen naar aanleiding van de door de AR geselecteerde voorbeeldles 3, «er ontbrak een visie op de samenhang tussen verschillende verandertrajecten», en hoe?
- 22 Welke acties gaat u ondernemen en heeft u ondernomen naar aanleiding van de door de AR geselecteerde voorbeeldles 4, «oud en nieuw naast elkaar ondergroef het draagvlak», en hoe?
- 23 Welke acties gaat u ondernemen en heeft u ondernomen naar aanleiding van de door de AR geselecteerde voorbeeldles 5, «nieuw systeem dwingt innovatie niet af», en hoe?
- 24 Waarom heeft u enkele migraties in de tijd verschoven? Hoe verhoudt zich dat tot de analyse van de AR dat het langdurig naast elkaar bestaan van twee systemen ertoe leidt dat de voordelen van het nieuwe systeem niet zichtbaar worden en het draagvlak voor het nieuwe systeem afneemt?
- 25 U heeft vijf kostenposten niet meegenomen in de voortgangsrapportage. Waar worden deze ondergebracht?
- 26 Welke achterliggende redenen heeft u om te blijven bij de oorspronkelijke kostenraming?
- 27 Klopt het dat de basisfunctionaliteit van het ERP-systeem vooral de registratie van verschillende deelprocessen ondersteunt en niet de beheersing en de besturing van deze processen? Wat betekent dit voor de beoogde besparingen met de invoering van het ERP-systeem? Worden deze lager en/of op een later moment bereikt?
- 28 Zijn er financiële consequenties verbonden aan het feit dat er gebroken ketens zijn ontstaan door de gekozen migratiestrategie?
- 29 Is vooraf ingeschat dat de migratie gebroken ketens tot gevolg zou hebben?

- 30 Zijn er financiële consequenties verbonden aan het feit dat er
gebroken ketens zijn ontstaan door de gekozen migratiestrategie?
- 31 Zijn er operationele consequenties verbonden aan het feit dat er
gebroken ketens zijn ontstaan door de gekozen migratiestrategie?
- 32 Kan de krijgsmacht blijven aansluiten bij de andere vernieuwde
onderdelen van uw ministerie?
- 33 Herkent u zich in de analyse dat belangrijke randvoorwaarden voor
een succesvolle afronding van SPEER nog niet zijn ingevuld,
namelijk de aanwezigheid van juiste gegevens en een stabiele
implementatie-omgeving? Hoe gaat u hiermee om?
- 34 Wat zijn de financiële en operationele consequenties van het feit
dat nog steeds niet alle krijgsmachtonderdelen hetzelfde systeem
gebruiken en dus nog steeds niet de schaalvoordelen kunnen
uitbuiten?
- 35 Wanneer verwacht u dat de implementatie van het nieuwe
ERP-systeem eindelijk in de afrondende fase komt?
- 36 De AR geeft aan dat de kosten voor SPEER kunnen oplopen tot euro
900 miljoen. U geeft aan zich niet volledig in deze cijfers te
herkennen. Kunt u aangeven hoe hoog de kosten voor SPEER
uiteindelijk gaan worden?
- 37 Bent u bereid om de aanbeveling van de AR om een (nieuw) plan
van aanpak te maken voor het vervolg van het SPEER-traject over
te nemen langs de lijnen die door de AR zijn meegegeven?
- 38 Welke redenen zijn er dat u zich niet herkent in de bedragen en
berekeningen van 650 miljoen euro en 250 miljoen euro van de AR?
- 39 Welke alternatieve berekening heeft u voor de bedragen van 650
miljoen euro en 250 miljoen euro zoals die door de AR worden
gepresenteerd?
- 40 Waar worden de verschillende kostenposten, die niet zijn meegenomen
in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages SPEER, omdat dit
niet zou passen binnen de rijksbrede manier van rapporteren over
ICT-projecten van voor 2008, wel verantwoord en op welke
(sub)artikelen worden deze ingeboekt?
- 41 Wat is besproken met de AR over de roadmap van de uit te voeren
activiteiten voor de basisimplementatie ERP tijdens uw rondetafel-
gesprek met de Algemene Rekenkamer op 14 oktober 2013?
- 42 Deelt u de opvatting van de AR dat het zonder degelijke business-
case niet mogelijk is het implementatieproject adequaat aan te
sturen en te beheersen? Zo ja, hoe geeft u hier invulling aan?
- 43 De Rekenkamer heeft u aanbevolen om in de businesscase of plan
van aanpak aandacht te besteden aan bepaalde onderwerpen,
bijvoorbeeld aan de uitfasering van de legacy-systemen, aan de
activiteiten voor opleidingen en trainingen en aan de afhankelijkhe-
den met reorganisatie-trajecten. Waarom bent u in uw reactie niet
concreet op deze aanbevelingen ingegaan? Bent u bereid dit alsnog
te doen?
- 44 Deelt u de opvatting van de AR dat het anno 2014 moeilijk vol te
houden is een beroep te blijven doen op de situatie van voor 2008,
zeker in aanmerking genomen de herijking van de ambities in 2010?
Bent u bereid om de wijze van kostentoe rekening in overeenstem-
ming te brengen met de sedert 2008 rijksbreed geldende wijze van
rapporteren over ICT-projecten? Zo nee, waarom niet?
- 45 Bent u bereid invulling te geven aan de aanbeveling van de AR om
de planvorming en de ontwikkelfase van de doorontwikkeling
sneller op te pakken, bijvoorbeeld door informatie toe te voegen
over de integrale kosten van de belangrijkste wapensystemen? Zo
nee, waarom niet?
- 46 Welke deadline hanteert u voor de implementatie van de basisfunc-
tionaliteit van het ERP-systeem?

- 47 Welke deadline hanteert u voor de implementatie van de volledige functionaliteit van het ERP-systeem?
- 48 Wat verstaat u onder «grote» legacy systemen, hoeveel van deze systemen kent u bij uw ministerie, en wat is de uitwerking van de uitfasering hiervan op de operationele inzet?
- 49 Gaat u bij de rapportage en informatievoorziening over de doorontwikkeling van ERP aan de Kamer een nulmeting verschaffen wat betreft tijdspad, budget en de functionaliteiten? Zo nee, waarom niet?
- 50 Zal het Rapportagemodel voor grote ICT-projecten van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties toegepast worden op de rapportage over de doorontwikkeling van het ERP? Zo nee, waarom niet? Zo ja, per wanneer zal dat aanvangen?
- 51 Gaat u de Kamer rapporteren over de doorontwikkeling van ERP volgens de Hoofdlijnen van het Defensie Materieel Proces zoals vastgesteld in 2007, welke ook van toepassing is op bedrijfsvoeringsprojecten op het gebied van ICT²? Zo nee, waarom niet?

¹ Kamerstuk 33 000-X-20.

² pagina 6, Kamerstuk 27830, nr. 46